

22 december 2024

JULHÄLSNING 2024

Hej kära Vänner

Året närmar sig sitt slut, men först ska vi ha lite jul och nyår, en grön jul som det tycks för tillfället!

Det senaste medlemsbrevet gick ut i oktober. Vi har haft några aktiviteter av olika slag sedan dess; Susanne Bäckström från Vasakronan och Henrik Nerlund från Skönhetsrådet visade oss runt i Alviks Strand och berättade om platsens historia, nutid och framtid. I början av december tog Maricka Allensten och Lina Lindkvist på Ersta Diakoni emot oss på Ersta nya sjukhus, med guidning av Carola Magnusson Boman och Johan Janssen som jobbade med projektet på Nyréns samt Katrin Fagerström från Tengboms. Jättestort tack till er alla. Det var spännande att höra om hållbar stadsutveckling i Alvik och att se hur bra en sjukhusmiljö kan bli om viljan och kompetensen finns! Vi var även en stor grupp som skulle gå på visning av Operan vilket dock fick ställas in i sista sekunden på grund av tekniska problem. Förhoppningsvis kommer vi att kunna genomföra besöket på vårkanten. Alla som var inbokade kommer att få info när det är dags. Det var så många inbokade och på reservlista att det tyvärr inte finns plats för nya anmälningar.

I Februari börjar vi med några program på ArkDes. I dagsläget vet vi för övrigt ännu ingenting om hur det går med regeringens utredning om framtiden för ArkDes, eventuell sammanslagning med Moderna Museet eller ej? Vi hoppas förstås på ett fortsatt självständigt ArkDes.

Tidigare i höstas kom det till föreningens kännedom att en inramad originalskiss av Gunnar Asplund skulle säljas på Stockholms Auktionsverk. Skissen föreställer en interiör från Skandia-biografen, som Asplund utförde 1922-23. Den finns återgiven i boken *Gunnar Asplund arkitekt 1885-1940*. Styrelsen beslöt att vi skulle lägga ett bud, och ser man på, efter budgivning fick vi den precis på snöret. Tavlan har sedermera överlämnats som en gåva, donation, till ArkDes från Vännerna, varigenom den kommer att kunna visas offentligt i framtiden.

PROGRAM

ArkDes bjuder in till;

PLATS FÖR DEBATT: DEN GODA BOSTADEN?

Text från ArkDes:

Den 2 juli träder Boverkets uppdaterade byggregler i kraft. Hur kommer det att påverka lägenheter som byggs framöver? kliv in på ArkDes, ut på Torget, och in i ett exempel på hur en nybyggd tvåa kan se ut!

Du som bor i en lägenhet påverkas av hur rummen är placerade, hur stora de är, hur lätt det går att möblera, hur högt det är i tak, hur mycket ljus det finns och vilken utsikt det är från fönstren. Dessa parametrar styrs både av fastighetsutvecklaren och arkitekten och utgår från kommunens detaljplan, vars ramar bland annat sätts av Boverkets byggregler. Hur påverkar Boverkets uppdaterade byggregler vilka lägenheter som byggs framöver och hur kommer de att se ut? Är kritikernas oro befogad? Vem ser till att bostäder håller tillräckligt hög kvalitet när kraven inte är lika tydligt definierade?

Välkommen in i vår nybyggda tvåa, ett exempel designat av arkitekt Love de Marco baserat på de nya byggreglerna. Här får du också en översikt av hur byggreglerna i Sverige har utvecklats genom historien, möjlighet att diskutera frågan och lämna din åsikt.

17:00 Undersök exempel-lägenheten

17:30 Byggregler och arkitektur förr och idag. Ann-Kristin Kaplan Wikström, doktorand på KTH.

17:45 Panelsamtal om att implementera de nya byggreglerna med inbjudna experter, bland annat Andreas Pålsson, stadsarkitekt i Södertälje och Frida Rosenberg, intendent för 1900-talets arkitektur vid ArkDes.

Evenemanget är en del av Plats för debatt: Den goda bostaden? är ett samarbete mellan ArkDes, Sveriges Arkitekter och Stockholms Arkitektförening och utgör en serie samtal som utgår ifrån en fysisk exempellägenhet, designad av arkitekt Love di Marco, utifrån Boverkets nya byggregler. Under veckan sker fler programpunkter och visningar på temat. Se även 14 februari -lunchseminarium Sveriges Arkitekter och 14 februari -kvällsföreläsning Stockholms arkitektförening.

Torget är mötesplatsen där du kan delta i diskussionen om arkitekturens och designens roll för att möta samtidens och morgondagens utmaningar. Det är en plats för evenemang, workshops, installationer och utställningar.

TID OCH PLATS: Tisdag den 11 Februari, kl 17.00 - 19.30 (ca).

Torget, ArkDes

OBS! Anmälan och avgift

Föranmälan är ej nödvändig och det är avgiftsfritt. Programmet ingår i ArkDes verksamhet, öppet för alla att delta.

UNBOXING: LOLA GEISENDORF

Sedan ArkDes återöppnade i september erbjuds unika inblickar i berättelserna och originalverken från museets omfattande samlingar. Just nu visas exempelvis en mindre utställning om *Léonie Geisendorf - arkitekten som aldrig gav upp*.

Ett annat nytt inslag på ArkDes är *Unboxing*. Varje dag tar någon av ArkDes intendenterna upp nytt material från magasinerna för att organisera, digitalisera och studera närmare. I bland deltar inbjudna experter men varje eftermiddag kan även publiken vara med och upptäcka aldrig tidigare visat material.

ArkDes Vänner inbjuds till en egen

Visning och unboxing: Léonie Geisendorf

Arkitekten Léonie Geisendorf (1914-2016) kom till Sverige 1938 och blev snabbt en av landets mest tongivande arkitekter. I utställningen *ArkDes samling* visas ett urval projekt från den omfattande samling hon lämnat efter sig.

Följ med på en visning och lär känna arkitekten som aldrig gav upp. Hör berättelsen bakom de ikoniska verken - en katolsk kyrka som aldrig blev byggd och en älskad och hatad skola.

Visningen avslutas med en unboxing och djupdykning i några av Geisendorfs mappar och kartonger - fyllda med skisser, brev och fotografier.

Våra guider på visning och unboxing kommer att vara **Frida Melin** och **William Wikström**, intendenterna för samlingarna på ArkDes.

TID OCH PLATS: Tisdag den 18 Februari, kl 16.00 - 17.30 (ca).

Vi samlas strax före 16.00, vid Torget på ArkDes.

OBS! Anmälan och avgift

Anmälan via mail.

Ingen avgift för denna aktivitet.

På **Riksrådsvägen** i Skarpnäcks Gård finns ett radhusområde med 114 hus, som ritades av Léonie och Charles-Edouard Geisendorf och uppfördes 1953-1956. Området är ett av Stockholms främsta exempel på ett modernistiskt radhusbyggande. Förhoppningsvis ska vi kunna följa upp programmet på ArkDes med en visning på plats av radhusen. Vi återkommer i nästa Medlemsbrev med uppgifter om tid och plats.

MEDLEMSAVGIFT 2025

Den här tiden på året är det hög tid att be alla som vill fortsätta att delta i Vänföreningens program att betala in årsavgiften för 2025. Det hoppas vi förstås att alla vill och alla är naturligtvis välkomna att locka med nya medlemmar bland släkt och vänner.

Medlemsavgiften gäller per kalenderår och är 2025 oförändrat densamma som de närmast föregående åren:

Enskild medlem 400:-

Parmedlemmar 600:-

Medlemskort för 2025 kommer från trycket i slutet av Januari, fram till dess gäller årets kort. De nya skickas sedan ut allt eftersom medlemsavgiften betalas in.

VAD MER.....?

BETALNINGAR

Betalning av medlemsavgift liksom för avgiftsbelagda program görs, om inte annat anges, till föreningens

BG 5481-5634, eller

Swish 123 386 03 68.

Var noga med att ange namn och vad betalningen avser.

MAILADRESSER

Vi försöker spara in på kopiering och portokostnader. Så, om ni får detta medlemsbrev som traditionell ytpost, skicka oss en mailadress för framtida utskick. Det är även enklare och snabbare att informera om vad som händer och eventuella ändringar via mail. Vi skulle helst helt vilja avskaffa pappersutskick det kommande året.

ANMÄLAN TILL PROGRAM

Anmälan görs, om inte annat anges, via mail till föreningen: vannerna@arkdes.se. Kansliets telefon är för närvarande ur funktion! Vid förhinder att delta i anmält program vänligen meddela detta så snart som möjligt, så att andra kan ges plats. Vi har ofta en väntelista.

ArkDes 2024 - Vad händer?

ArkDes stängde den 27 augusti förra året för att skapa en helt ny utställningsupplevelse. Den 27 september i år öppnades portarna, bokstavligen, med den nya egna entrén från Exercisplan.

För första gången erbjuds en unik inblick i berättelserna och originalverken från museets omfattande samlingar. Just nu visas exempelvis utställningar om Léonie Geisendorf - arkitekten som aldrig gav upp, och om Abelardo Gonzales - som skapade de legendariska nattklubbarna Trocadero och Tunneln i Malmö. Dessutom öppnades en ny stor utställning: *Designing Motherhood - Things That Make and Break Our Births*.

Upptäck det nya inslaget på ArkDes; *Unboxing*. Efter en kort paus över helgerna återkommer det den 7 januari. Varje dag tar någon av ArkDes intendenterna upp nytt material från magasinerna för att organisera, digitalisera och studera närmare. I bland deltar inbjudna experter men varje eftermiddag mellan 13.00 - 15.00 kan även du vara med och upptäcka aldrig tidigare visat material.

Upptäck även Joar Nangos installation, ursprungligen skapad för *Girjegumpi: The Sámi Architecture Library*, som visades vid arkitekturbiennalen i Venedig 2023. Joar Nango är arkitekt och konstnär vars arbete är djupt rotat i Sápmi, det traditionella samiska området som täcker norra delarna av Norge, Sverige, Finland och Kolahalvön i Ryssland.

Årets mest väldoftande utställning är tillbaka! Efter ett års frånvaro gjorde *Pepparkakshus* comeback - vilket också var årets tema, *COMEBACK*. I över 30 år har amatörer och proffs visat sina mest kreativa förslag. I år lämnades 108 förslag in. Årets vinnare är utsedda i de tre kategorierna:

- Arkitekter, formgivare och bagare
- Upp till 12 år
- Alla andra som bakar
- + Publikens pris

Varje pepparkakshus bedömdes av en jury utifrån färg och form, ätbar kvalitet, konstruktion och koppling till årets tema. Alla förslag kan ses fram till och med den 12 Januari.

På ArkDes hemsida finns alla uppgifter om detta och om kommande utställningar och aktiviteter på museet. Där kan man även anmäla intresse att få ArkDes nyhetsbrev, för löpande info om vad som händer på ArkDes.

CAFÉ BLOM

Café Blom har öppet varje dag utom måndag mellan 11.00 och 17.00, tisdag och fredag till 19.00. Soliga dagar är uteserveringen en oas på Skeppsholmen. Med medlemskort i ArkDes Vänner har man dessutom 10% rabatt på allt utom alkoholhaltiga drycker.

God Jul & Gott Nytt År

och stort tack för alla vänliga och uppmuntrande ord och hälsningar

Pia Kjellgren Schönning   Ylva Lagerquist   Klas Schönning

ArkDes Vänner

c/o ArkDes
Box 16410
103 27 Stockholm
Telefon: 08 611 35 96 (tillfälligt ur bruk)
Mail: vannerna@arkdes.se
BG 5481-5634
Swish 123 386 03 68
www.arkitekturensvanner.se

Detta nyhetsbrev skickades till er eftersom ni är medlem i ArkDes Vänner. Om ni inte längre önskar få utskick från oss vänligen avregistrera er via mail